

SREDNJA ŠKOLA MATE BLAŽINE LABIN

Školski razvojni plan i program prevencije rizičnih ponašanja učenika

KORACIMA PRIJATELJSTVA DO PREVENCIJE VRŠNJAČKOG NASILJA

Listopad, 2014.

Svrha programa

Procjena potreba - Praćenje pojavnosti različitih oblika nasilja među mladima kao uvid u probleme nasilja među mladima predstavlja temelj za razradu ciljanog i učinkovitog programa prevencije

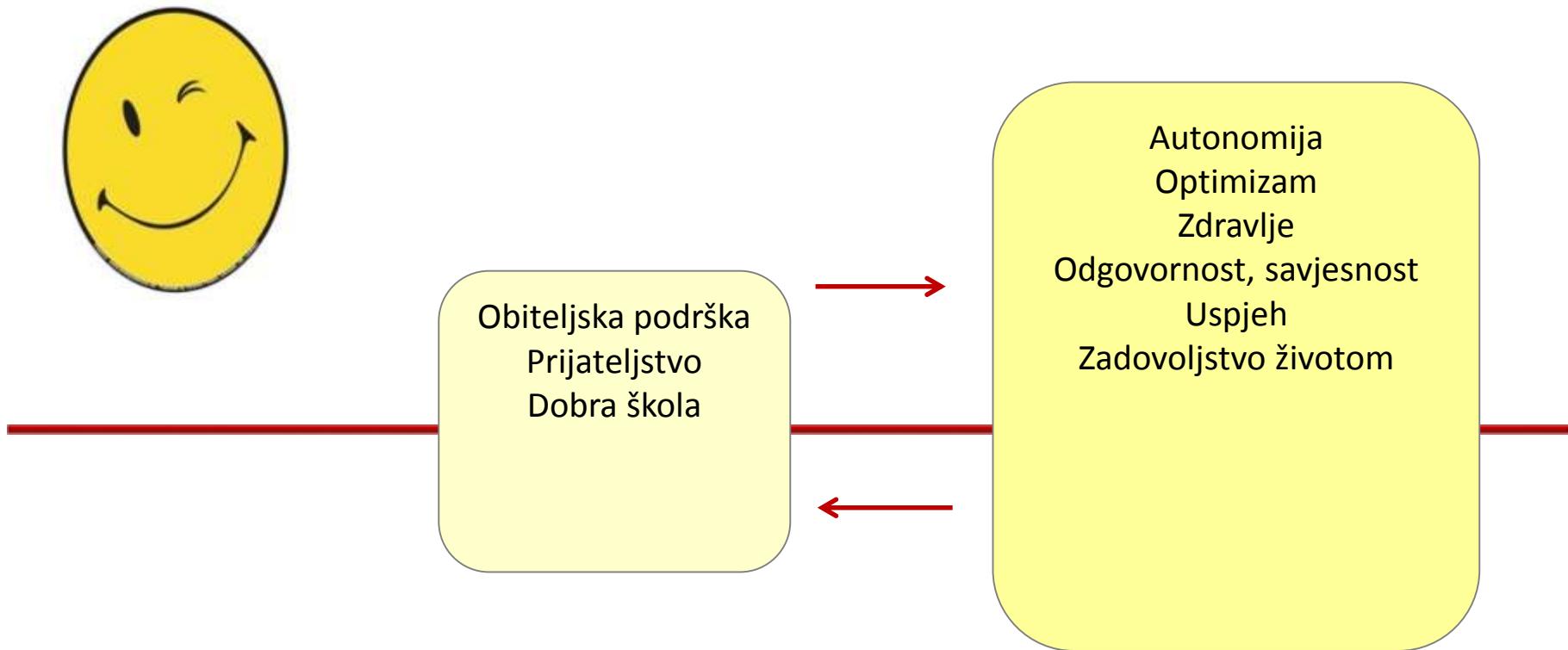
Korištenje podataka –podaci anketa o pojavnim oblicima nasilja iz 2003.,2013., te samoanalizom rezultata upitnika Kako si ? kroz sudjelovanje u projektu **Korištenje rezultata istraživanja rizičnih ponašanja učenika srednjih škola za planiranje školskih preventivnih programa u srednjim školama Istarske županije**

(Zavod za javno zdravstvo IŽ, Institut za društvena istraživanja Ivo Pilar-Zagreb, Upravni odjel za obrazovanje, sport i tehničku kulturu)

Faze rada na razvoju preventivnog programa

Preventivni čimbenici mentalnog zdravlja

OPĆI CILJEVI PROGRAMA

- educirani (senzibilizirani)mladi koji imaju osnovne informacije o pojavnim oblicima nasilja, o specifičnostima, modalitetima i mogućnostima rješavanja situacija nasilja u školi
- smanjena razina relacijskog nasilja s 11% na 2% tijekom iduće dvije školske godine
- organizirani rad s mladima kojima se djeluje na osobni razvoj i osobnu dobrobit i povećana spremnost za pružanje pomoći i podrške
- organizirani rad s mladima kao resurs u realizaciji školskih preventivnih aktivnosti i preventivnim akcijama u lokalnoj zajednici (članovi Vijeća učenika i Gradskog vijeća mladih)

Napomena: Ovaj skraćeni prikaz rezultata sadrži samo neke od ispitanih varijabli.

Specifični ciljevi programa

- educirati mlade o pojavnim oblicima nasilja i mogućnostima rješavanja situacija nasilja kroz predstavljanje mobilne aplikacije Zaustavimo nasilje u školi i kroz provedbu tema iz zdravstvenog odgoja,
- educirati učenike, nastavnike i roditelje s ciljem prepoznavanja obrazaca nasilnog ponašanja i povećanjem informiranosti svih sudionika,
- uključiti mlade(članove Vijeća učenika i Gradskog vijeća mlađih) u edukaciju svojih vršnjaka kroz predstavljanje mobilne aplikacije Zaustavimo nasilje u školi,
- provoditi preventivne aktivnosti na školskoj razini i na razini lokalne zajednice s ciljem afirmacije pozitivnih vrijednosti,
- povećati efikasnost odgovora na nasilje kroz definiranje uloga i odgovornosti unutar škole, definiranje izvora pomoći izvan škole koristeći protokole postupanja,
- osigurati primjerenu pomoć djeci koja trpe nasilje i djeci koja čine nasilje (praćenje i podrška u učenju djelotvornijih obrazaca ponašanja).

Korisnici programa

- DIREKTNI – učenici – ukupno 512 učenika, bez obzira na spol i usmjerenje, razina univerzalne prevencije
- rizični učenici (10% razina selektivne i inicirane prevencije)
- djelatnici škole – 53 nastavnika
- INDIREKTNI – roditelji, zajednica, druge škole

Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva

**Uključiti mlade (članove Vijeća učenika i Gradskog vijeća mladih) u edukaciju svojih vršnjaka kroz predstavljanje mobilne aplikacije
Zaustavimo nasilje u školama**

**-educirati učenike o pojavnim oblicima nasilja i mogućnostima rješavanja situacija nasilja kroz predstavljanje mobilne aplikacije
Zaustavimo nasilje u školi**

Izvoditelj:

Ana Paliska, prof. voditeljica Vijeća učenika i Gradskog vijeća mladih
Mirjana Dobrić, psihologinja,
izrađuju raspored i koordiniraju aktivnostima koje se odnose na uključenost mladih kao izvoditelje edukacije za učenike

Metoda rada:

-dogovor oko načina pripreme i prezentacije teme
Vrijeme provedbe
-studeni-prosinac 2014.

Metoda rada:

-izlaganje, demonstracija mobilne aplikacije na računalu, diskusije (razina informiranja)

Izvoditelji :

-učenici-članovi Vijeća učenika i Gradskog vijeća mladih (prema posebno izrađenom rasporedu)

Vrijeme provedbe:

-1 sat po razrednom odjelu (25 odjela)
-na satovima razredne zajednice
-studeni-prosinac 2014.

Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva

-educirati nastavnike o pojavnim oblicima nasilja kroz predstavljanje mobilne aplikacije Zaustavimo nasilje u školi

Metoda rada:

-izlaganje, demonstracija mobilne aplikacije na računalu, diskusije (razina informiranja)

Izvoditelji :

-članovi Vijeća učenika i Gradskog vijeća mladih (prema posebno izrađenom rasporedu)

Vrijeme provedbe:

-1 sat

-na sjednici Nastavničkog vijeća

-studeni 2014.

Educirati razrednike - kroz upoznavanje sa materijalima, potrebnim znanjima i vještinama u vezi provedbe tema o prevenciji nasilja u školi za razrednike I., II., i III., razreda

-upoznavanje razrednika sa načinima djelovanja u situaciji nasilja i asertivnom komunikacijom

Metoda rada:

-rad u grupi, diskusija, demonstracija

Formirati grupe razrednika I. razreda, II. razreda

III. razreda

-izraditi poseban raspored edukacije po formiranim grupama

Izvoditelji:

Mirjana Dobrić, psihologinja

Irena Crvak, pedagoginja

Vrijeme provedbe:

-studeni-prosinac 2014.

-3 X 2 sata

Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva

Educirati učenike o prevenciji nasilja u školi kroz provedbu tema iz zdravstvenog odgoja –Prevencija nasilničkog ponašanja

Aktivnosti na razini razrednih odjela(I., II., III.razred)

Metoda rada:

-izlaganja, rad u grupi, rasprava,

(učenici raspravljaju o pojavi nasilničkog ponašanja, te oblikuju svoje vrijednosti , pravila i posljedice, nastavnik je medijator koji potiče raspravu i vodi brigu da svatko od učenika kaže svoje mišljenje i da zajednički formuliraju zaključke

Literatura: Zdravstveni odgoj-priručnik za nastavnike i stručne suradnike u srednjoj školi

Izvoditelji:

-razrednici I, II, III razreda

Vrijeme provedbe

-tijekom godine obrađuju se teme prema operativnom planu i programu rada razrednog odjela za I., II., III. razred na satu razredne zajednice

Teme za I. razred:

-Prevencija nasilja u različitim okolnostima

-Neprimjerene pojavnosti u školi i okolini

Cilj: osposobiti učenike za prepoznavanje oblika nasilnog ponašanja i promovirati pravo na sigurnost i zaštitu od nasilja

Teme za II. razred:

-Neprimjerene pojavnosti u školi i okolini

-Kultura škole

Cilj: prevenirati neprimjereno ponašanje, te promovirati prilagođeno ponašanje u socijalnim situacijama; osvijestiti važnost unapređivanja kulture škole

Teme za III. razred:

-Prevencija nasilja i nasilničkih ponašanja u različitim okolnostima-u vezi, sportu...

-Neprimjerene pojavnosti

Cilj: učiti asertivnu komunikaciju

Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva

Educirati roditelje kroz Vijeće roditelja o pojavnim oblicima nasilja kroz:

- predstavljanje mobilne aplikacije Zaustavimo nasilje u školama

-tematsko izlaganje: Kako roditelji mogu pomoći u prevenciji i zaustavljanju nasilja u školi?

Metoda rada:

-izlaganje , demonstracija mobilne aplikacije na računalu, diskusije (razina informiranja)

Izvoditelji :

-učenici-članovi Vijeća učenika i Gradskog vijeća mladih(prema posebno izrađenom rasporedu)

Vrijeme provedbe:

-1 sat

-na sastanku Vijeća roditelja

-studeni 2014.

Metoda rada:

-izlaganje, grupni rad, diskusija, podjela iskustva o tome što i kako prevenirati i kako intervenirati u slučaju nasilja

Izvoditelj:

Mirjana Dobrić, psihologinja

Vrijeme provedbe:

-1 sat

-na sastanku Vijeća roditelja

-studeni 2014.

Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva

Promicati pozitivne vrijednosti, suradnje zajedništva i odgovornih životnih izbora

Aktivnost: Korak prijateljstva

Metoda rada:

organizacija marša protiv nasilja u školama

Cilj: podizanje svijesti o nasilju u školama i njihova prevencija (posebno u odnosu na cyberbullying)

-njegovati pozitivne vrijednosti te povećati suradnju i zajedništvo učenika u školama Grada Labina

Sudionici: učenici Srednje škole Mate Blažine Labin, OŠ Ivo Lola Ribar i OŠ Matije Vlačića u suradnji s Gradom Labinom (u sklopu projekta Labin zdravi grad)

Vrijeme provedbe: 1 puta godišnje, travanj 2015.

Cilj projekta je osnažiti provedbu prava djeteta da bude sigurno od nasilja kroz jačanje dijaloga svih uključenih u zaštitu prava djece, od lokalnih udrug do lokalnih i regionalnih uprava i javnih institucija te pružatelja usluga

Aktivnost: sudjelovanje na konferenciji na kojoj će biti predstavljeni rezultati ovog projekta kao predstavnici škola koje su sudjelovale u ovom istraživanju
Cilj: projekt je usmjeren na podizanje svijesti o važnostima volonterstva u lokalnoj zajednici, obavezama i pravima vezanim za volonterstvo, načinima uključivanja mladih u volonterske aktivnosti te u konačnici osmišljavanje sadržaja namijenjenih mladima od strane mladih za podizanje kvalitete življjenja u lokalnoj zajednici

(siječanj-srpanj 2015.)

Aktivnosti:

-priprema tema vezanih za jačanje potencijala mladih kroz afirmaciju pozitivnih vrijednosti i tema vezanih za osobni razvoj

-predstavljanje Plavog sandučića, tema prve emisije iz niza koje promiču pozitivne vrijednosti

Izvoditelj:

Učenici koji vode srednjoškolsku radio emisiju Give me a break

Vrijeme provedbe: 1X 30 minuta tjedno -tijekom godine

Podrška učenicima i pomoć u pripremi emisija:

Majda Milevoj, knjižničarka

Mirjana Dobrić, psihologinja

Irena Crvak, pedagoginja

Surađivati sa Udrugom za mlade Alfa Albona kroz sudjelovanje u projektu

Udruge roditelja Korak po korak pod nazivom:

Osnažimo prava djece da budu sigurna

Surađivati s Udrugom za mlade Alfa Albona kroz

Partnerstvo u projektu Mladi volonteri za aktivnu lokalnu zajednicu

Promovirati pozitivne vrijednosti kroz

Radio emisiju za mlade Give me A Break (Radio Labin)

Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva

Predstaviti promo film koji je nastao sa zajedničkih susreta (norveških i hrvatskih učenika)

Cilj: uvid u samu strategiju razvoja i tijeku projekta THIN LINE.

Aktivnosti:

-raditi će se na širenju rezultata i vidljivosti projekta posebno uz pomoć novina, radija i lokalnih TV kuća, a stvorit će se i zajednička grupa na nekoj od društvenih mreža. Osim toga koristit će se i druga sredstva informiranja poput brošura, letaka i mailing lista.

-svi partneri u suradnji sa školskim vijećem i savjetom mladih, Udrugom za mlade Alfa Albonom zajednički će aktivno sudjelovati u razvoju metodologije izradi obrazovnih materijala te će pomoći u širenju i promociji rezultata projekta, te će se aktivno uključiti u prijenos dobrih praksi na
Promo film se predstavlja u svim razrednim odjelima prilikom predstavljanja mobilne aplikacije, kao i na Vijeću roditelja.

Izvoditelji:

Učenici-članovi Vijeća učenika i Gradskog vijeća mladih uz uključenost Udruge za mlade Alfa Albona i po potrebi ostalih partnera

Vrijeme provedbe:

-studeni – prosinac – siječanj – veljača 2014.

Metoda rada:

-učenici postavljaju pitanja pod šifrom, a stručnjaci odgovaraju

Cilj:

-služi za stvaranje podrške, povjerenja, prijateljstva, za pružanje pomoći u rješavanju dilema i teškoća, predlaganje ideja i rješenja za poboljšanje zajedničkog rada, otvorenu komunikaciju

Izvoditelji:

Mirjana Dobrić, psihologinja

Irena Crvak, pedagoginja

Čedomir Ružić, ravnatelj i ostali stručnjaci po potrebi

Vrijeme provedbe:

Kontinuirano tijekom godine

Pružati pomoći u rješavanju problema i stvarati podršku putem Plavog sandučića-sandučića povjerenja (postavljen je holu škole)

Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva

Osigurati primjerenu pomoć djeci koja trpe nasilje i djeci koja čine nasilje (praćenje i podrška u učenju djelotvornijih obrazaca ponašanja)

Metoda rada:

- individualni rad
- razgovor
- postupanje prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među učenicima

Izvoditelji:

- razrednici
- roditelji
- Mirjana Dobrić, psihologinja
- Irena Crvak, pedagoginja

Suradnja s:

- školskim liječnikom
- Centar za socijalnu skrb
- MUP

Vrijeme provedbe

- prema potrebi tijekom godine

Nužni resursi za ostvarivanje cilja-NAŠE SNAGE

- **Suradnja sa Gradom Labinom**
- Razmjena informacija i korištenje podataka potrebnih za provedbu ovog programa – partnerstvo u THIN LINE projektu i provedbu ostalih aktivnosti (Gradsko vijeće mladih, Vijeće učenika, Stručni tim za mlade Vijeća za komunalnu prevenciju) u sklopu projekta Labin Zdravi grad
- **Suradnja sa Osnovnim školama i Djecjim vrtićem u Gradu Labinu**
- **Suradnja sa Udrugom za mlade Alfa Albona**
- **Suradnja sa zdravstvenim institucijama, policijom i Centrom za socijalnu skrb**
- **Vijeće roditelja-roditelji**
- **Vijeće učenika, Gradsko vijeće mladih –učenici**
- **Razrednici –nastavnici**
- **Koordinacija aktivnosti –Stručni tim za školski preventivni program**

Članovi tima za školski preventivni program

- Ravnatelj: Čedomir Ružić
- Koordinator školskog preventivnog programa Mirjana Dobrić
- Irena Crvak
- Željko Brenčić
- Elvis Miletić
- Ana Paliska
- Orijana Tenčić
- Majda Milevoj Klapčić
- Dijana Muškardin
- Flaviano Tenčić, predstavnik roditelja
- Ervin Ismić, predstavnik učenika

Mjerljivi pokazatelji ostvarenja cilja

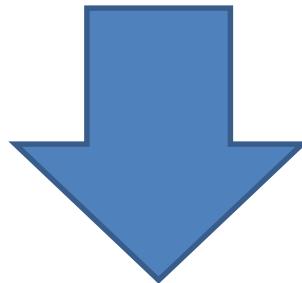
- stupanj informiranosti o pojavnim oblicima nasilja kroz prepoznavanje svih oblika nasilja koja se manifestira kroz **spremnost učenika za rješavanje situacija nasilja u školi** koja se može **utvrditi opažanjem od strane svih dionika odgojno-obrazovnog procesa** i kroz smanjenu razinu relacijskog nasilja potvrđena ponovnom primjenom upitnika „Kako si?“
- **smanjena razina relacijskog nasilja potvrđena ponovnom primjenom upitnika** “Kako si?” kojim se ispituje pojavnost relacijskog nasilja iskazana kroz %
- broj realiziranih aktivnosti na razini škole, razreda i na individualnoj razini i kroz suradnju sa roditeljima, udrugama i lokalnom zajednicom kroz sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti, suradnju, zajedništvo i odgovorne životne izvore (**broj aktivnosti , evaluacije rada kojima učenici procjenjuju osobnu dobrobit u realiziranim sadržajima**)
- **veći interes mladih koji preuzimaju aktivnu ulogu u osmišljavanju, kreiranju ideja i realizaciju školskih preventivnih aktivnosti i preventivnim akcijama u lokalnoj zajednici** (broj učenika, evaluacije rada s mladima kroz organizirane aktivnosti)

Ocjena uspješnosti programa

- Evaluacija procesa kontinuirano se realizira **prikupljanjem i dokumentiranjem usmenih i pismenih evaluacija od strane korisnika nakon realizacije svake planirane aktivnosti**
- Članovi tima sudjeluju u evaluaciji procesa procjenjujući korisnost i djelotvornost realiziranih aktivnosti kroz dobivene usmene, pismene evaluacije i izvješća na sastanku koji se organizira 1 puta mjesечно.
- Tim prikuplja podatke koji se odnose na na procjene, opažanje i prikupljanje podataka koji predstavljaju pokazatelje uspješnosti (**procjena broja aktivnosti i veću uključenost mladih, veći interes mladih, spremnost mladih za traženje pomoći i sl.**)

**ŠKOLA I ZAJEDNICA KOJE STVARAJU UVJETE ZA OPTIMALAN
RAZVOJ UČENIKA I PREVENCIJU RIZIČNA PONAŠANJA
MLADIH**

**ŠKOLA I ZAJEDNICA KAO RADOSNO I
SIGURNO MJESTO**

HVALA NA POZORNOSTI!